

**การพัฒนาหลักสูตร เรื่องสุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี**

**The Development of Curriculum Entitled “Suphan Ban Rao” of Social Studies, Religion and
Culture Learning Strand Area for Pratomsuksa 5 Students, Suphanburi Province**

สมพิศ เล็กถวิลวงศ์

โรงเรียนวัดพร้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง) ทดลองใช้หลักสูตร ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวัดพร้าว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย simple random sampling เครื่องมือที่ ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ (แบบสนทนากลุ่ม) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ และ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าร้อยละ percentageการวิเคราะห์เนื้อหา content analysisค่าเฉลี่ย mean ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน standard deviationและการทดสอบที่ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่า การศึกษาเอกสารได้ข้อมูล นักเรียน ครู และชุมชนมีความ ต้องการให้มีหลักสูตร เรื่องสุพรรณบ้านเรา โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดสุพรรณบุรี เรื่องสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพ สังคม เรื่องสภาพเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณี และบุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี 2) การพัฒนาหลักสูตร ฉบับร่างได้หลักสูตรซึ่ง ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เวลาเรียน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เอกสารประกอบหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรปรากฏว่า หลักสูตรมีความ เหมาะสมและมีคุณภาพ 3) การทดลองใช้หลักสูตรพบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น และจากการสอบถาม ความพึงพอใจต่อหลักสูตร นักเรียนมีความตั้งใจและสนใจ มีความกระตือรือร้นกับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และม ีความสนุกสนานกับการเรียน 4) การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตรพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สุพรรณบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เรียนตามหลักสูตร ที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ พบว่านักเรียนปฏิบัติตนและการ แสดงออกของนักเรียนในขณะที่เรียนรู้ อยู่ในระดับปฏิบัติมากที่สุด ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรพบว่านักเรียนมีความ

พึงพอใจต่อหลักสูตรเรื่องสุวรรณบ้านเราในระดับมาก และส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เรื่อง สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรีเกี่ยวกับระยะเวลาในการสอนให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับเนื้อหา

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร สุพรรณบ้านเรา การพัฒนาหลักสูตรสุพรรณบ้านเรา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study basic information, 2) to develop a curriculum draft, 3) to implement a curriculum and 4) to evaluate and improve a curriculum. The sample group, obtained by simple random sampling, comprised 15 Prathomsuksa 5 students during the first semester of the academic year 2011 from Wad Praow School, Muang District, Suphanburi Province, Suphanburi Primary Educational Service Area1. The instruments employed were 1) a questionnaire, 2) an interview form, 3) a focus group conversation 4) a learning achievement test with a reliability of 0.878 5) a behavioral test and 6) a satisfaction questionnaire towards the curriculum. The data were analyzed in terms of percentage, content analysis, mean, standard deviation and dependent t-test.

The results were found as the following. 1) From the basic data, it was found that students, teachers and communities needed a curriculum entitled “Suphan Ban Rao” regarding geography, social background, economy, national resources, customs and traditions, and the famous people in Suphanburi Province. 2) The development of the curriculum relied on principles, objectives, structure, desired characteristics, content, learning activities, period of studying, learning media and sources, assessment and evaluation, documentary of curriculum, lesson plans. Evaluation by experts was suitable. 3) The curriculum implementation showed that students had more knowledge and understanding. Data from satisfaction questionnaire indicated that they were interested and paid much attention in learning activities and had fun to study. 4) In terms of assessment and evaluation, it was found that the students had higher learning achievement after interacting with the developed curriculum at a significance level of .05. Their learning behaviors were rated the highest among all. The subjects were also highly satisfied with the developed. According to the data, there should be flexibility in teaching and learning time, caused by local economic condition, to suit the curriculum content.

Keywords : development of curriculum, Suphan Ban Rao, development of Curriculum entitled “Suphan Ban Rao”

1. บทนำ

ความสำคัญของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีจุดเน้นเกี่ยวกับการมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม ผู้เรียนมีความ

รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น มีความรักความภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 4 อย่าง คือ

1) การเรียนรู้จากภูมิปัญญาหรือผู้รู้ในท้องถิ่น 2) การเรียนรู้ได้จากการศึกษาค้นคว้า 3) การเรียนรู้ได้จากการทำงานกลุ่ม 4) การเรียนรู้จากการปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น โดยให้ผู้รู้ที่อยู่ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และถ่ายทอดภูมิปัญญาให้นักเรียน ขั้นตอนวิธีการในการพัฒนาหลักสูตร และแนวทางในการประเมินผลหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตาม ยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ขอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1-3)

ในส่วนสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ เป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนศึกษาลักษณะทางกายภาพของโลก แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทยและภูมิอากาศของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมานำเสนอข้อมูลสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 132) การจัดการเรียนการสอนภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะ มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทาง

กายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 160)

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลาง ที่มีประวัติอันยาวนาน สุพรรณบุรีเป็นเมืองสมัยโบราณ พบหลักฐานทางโบราณคดี มีอายุไม่ต่ำกว่า 3,500-3,800 ปี จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นเมืองที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง ศาสนา มีศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี โบราณสถาน และอื่นๆ ที่น่าสนใจอีกมากมาย ที่ควรอนุรักษ์และสืบสานต่อไป โดยเฉพาะประวัติความเป็นมาของจังหวัดสุพรรณบุรี มาจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ เกิดความรัก ความผูกพัน มีความภาคภูมิใจ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับท้องถิ่นอีกทั้งยังตอบสนองเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

จากหลักการและเหตุผลสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพัฒนาหลักสูตร เรื่องสุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้วยเหตุผลคือพัฒนาหลักสูตร เรื่องสุพรรณบ้านเรา ให้เป็นหลักสูตรที่ถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบการวิจัยพร้อมทั้งจะสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเกี่ยวกับ การมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวให้มาก ซึ่งจะเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี ภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจสังคม อาชีพในชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยว พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ สิ่งแวดล้อม และบุคคลสำคัญที่มีอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี และยังเป็นประโยชน์กับผู้สนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับจังหวัดสุพรรณบุรีต่อไปด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร เรื่องสุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตร เรื่องสุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตร เรื่องสุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพื่อประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตร เรื่องสุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี

3. อุปกรณ์และวิธีการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 กลุ่มโพธิ์พระยาเมืองสุพรรณบุรี จำนวน 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดพิหารแดง โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ โรงเรียน

วัดลาดตาล โรงเรียนวัดวังกุ่ม โรงเรียนวัดวรจันทร์ โรงเรียนวัดดอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 4 โรงเรียนบ้านกิโลแปด โรงเรียนวัดพร้าว โรงเรียนบ้านดอนโพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 รวมนักเรียน ทั้งหมด 196 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 15 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้มาโดยวิธีการจับสลากโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การพัฒนาหลักสูตรเรื่อง สุพรรณบ้านเรา
 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 3. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน
 4. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียน
- แบบแผนของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง

(experimental research) มีแบบแผนการทดลอง แบบทดลอง กลุ่มเดียว ประเมินก่อนและหลังการทดลอง (one - group pretest - posttest design) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549) ตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย

Pretest	Treatment	Posttest
O ₁	X	O ₂

O₁ หมายถึง การประเมินผลก่อนการทดลอง ใช้หลักสูตร

X หมายถึง การทดลองใช้หลักสูตร

O₂ หมายถึง การประเมินผลหลังการทดลอง ใช้หลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เก็บข้อมูลก่อนเรียน โดยให้นักเรียน กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สุพรรณบ้านเรา จำนวน 20 ข้อ

2. เก็บข้อมูลในแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียน จากหลักสูตรเรื่อง สุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพร้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 10 ข้อ

3. เก็บข้อมูลหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สุพรรณบ้านเรา จำนวน 20 ข้อ

4. เก็บข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจ ต่อหลักสูตรเรื่อง สุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพร้าว สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 20 ข้อ

4. ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

1. วิเคราะห์คะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test dependent มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.33 คะแนน และ 20.67 คะแนนตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. วิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียน ของนักเรียนโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินค่า 5 ระดับ ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.48

3. วิเคราะห์คะแนนจากของแบบวัดความพึงพอใจต่อหลักสูตรเรื่อง สุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพร้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี

เขต 1 หลังเรียนโดยใช้ แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าเฉลี่ย 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.57

5. บทสรุป

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหา 4) การจัดเนื้อหา 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้การสอน 6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน 7) การประเมินผล และได้หลักสูตรฉบับร่าง ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ และจุดหมาย 2) โครงสร้าง 3) คุณภาพผู้เรียน 4) เนื้อหาสาระ 5) เวลาเรียน 6) สื่อการเรียนรู้ 7) แผนการจัดการเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล 9) ประเมินหลักสูตรฉบับร่าง

1. คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรเรื่อง สุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพร้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้หลักสูตรเรื่อง สุพรรณบ้านเราอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.48)

3. คะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อหลักสูตรเรื่อง สุพรรณบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพร้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.57)

การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

เมื่อนำหลักสูตรไปทดลองใช้แล้ว พบว่ามีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข เรื่องระยะเวลาในการสอนให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับเนื้อหา ถึงแม้ว่าในช่วงพัฒนาหลักสูตรจะได้รับการตรวจสอบความสอดคล้อง และความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติจริงพบว่าระยะเวลาที่กำหนดในบางช่วงกิจกรรมมีเวลาน้อยเกินไป ควรเพิ่มเวลาในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี ควรมีการยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ หรือมีการสอนนอกเวลาเรียน เช่น เชิญวิทยากรนอก มาให้ความรู้ และไปศึกษานอกสถานที่ แก่นักเรียนเพื่อให้การทดลองใช้หลักสูตรดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลทองแผ่ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.มารุต พัฒนาผล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.วสัน ปันผล กรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความกรุณาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีนทิพย์ ภู่อาลี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณวิไล นันทมานพ ดร.เนติ เกลียวเรศ ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณ นายประสิทธิ์ชัย ป้อมพิมพ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพร้าว นางสมจิตร แสงทอง มารดา เด็กหญิงนลินทิพย์ เล็กถวิลวงศ์ บุตร ตลอดจนเพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโท รุ่น 15 ศูนย์สุพรรณภูมิ ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย จนประสบผลสำเร็จทางการศึกษา อันมีคุณค่ายิ่ง

7. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 146-147.

พิชิต ฤทธิจรูญ. (2549). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์.

กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เฟอร์มิสท์, 138.